GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MİRASÇILARIN VERGİSEL YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Vergi Geleceğimizdir

gib.gov.tr

ÜCRETSİZDİR

Ayrıntılı Bilgi İçin

gib.gov.tr

Bu Rehber, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
- Vergi İletişim Merkezinin (VİMER) 189 numaralı telefon hattından,
- Dijital Vergi Asistanından (GİBİ),
- Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
- Mükellef e-Posta İletişim Sisteminden (MEİS),
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı
Eylül/2026
Yayın No: 618

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

VERASET YOLUYLA VEYA İVAZSIZ SURETLE İNTİKALİN VERGİLENDİRİLMESİ

1. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN KONUSU 7
2. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNDE VERGİYİ DOĞURAN OLAY 7
3. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN MÜKELLEFİ 8
4. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNDE MUAFİYETLER 9
5. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNDE İSTİSNALAR 10
6. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİNİN VERİLMESİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR 12
   - 6.1. Gayrimenkullerin Beyanı 12
   - 6.2. Ticari Sermayenin Beyanı 12
   - 6.3. Menkul Mallar ve Gemilerin Beyanı 13
   - 6.4. Esham (Hisse Senetlerinin) Beyanı 13
   - 6.5. Tahvilatın (Borç Senetlerinin) Beyanı 13
   - 6.6. Yabancı Paraların Beyanı 13
   - 6.7. Hakların Beyanı 13
7. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN BEYANI 14
8. BEYANNAMENİN VERİLME ŞEKİLLERİ 15
   - 8.1. Beyannamenin Vergi Dairesine Verilmesi 15
9. BEYANNAMENİN VERİLME ZAMANI 16
10. BEYANNAMEYE EKLENECEK BELGELER 18
11. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ MATRAHININ TESPİTİNDE İNDİRİLEBİLECEK BORÇ VE GİDERLER 19
12. İHTİLAFLI BORÇLAR 20
13. VERGİ ORANI 20
14. VERGİNİN ÖDEME YERİ VE ZAMANI 24

15. MİRASA DÂHİL MALLARIN MİRASÇILARCA TASARRUFU 25
15.1. Gayrimenkullerde 25
15.2. Menkul Mallarda 25
16. SÜRESİNDE VERİLMEYEN VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİNİN PİŞMANLIKLA VERİLMESİ 26

İKİNCİ BÖLÜM

DİĞER VERGİSEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. VERGİ USUL KANUNU AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER 28
1.1. Murisin İşini Devralan Mirasçıların Sorumluluğu 28
1.2. Murisin İşi Devralınmaması Halinde Mirasçıların Sorumluluğu 29
1.3. Ölüm Halinde Miras Bırakanın Borçlarının Takibi 29
2. GELİR VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER 30
3. KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER 32
4. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER 33
4.1. Malul ve Engelliler Adına Kayıt Ve Tescil Edilen Taşıtların Veraset Yoluyla İntikali 33
4.2. Hayatını Kaybetmiş Harp Veya Vazife Malulü Sayılanların Yakınları Tarafından Kayıt Ve Tescil Edilen Taşıtların Veraset Yoluyla İntikali 36
4.3. Ticari Taşıtların Yenilenmesine İlişkin İstisna Uygulaması Kapsamında Kayıt Ve Tescil Edilen Taşıtların Veraset Yoluyla İntikali 37
5. KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNA GÖRE ARAÇ SAHİBİNİN VEFATI HALİNDE MİRASÇILARIN YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER 37

GİRİŞ

Bu Rehber'de; veraset yoluyla veya herhangi bir suretle ivazsız (karşılıksız) olarak malların bir şahıstan diğer şahsa intikalinde, veraset ve intikal vergisi beyannamesinin verilmesine ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Ayrıca, Rehber'de; miras hukuku açısından mirasçıları ilgilendiren temel kavramlar ile Vergi Usul Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Özel Tüketim Vergisi Kanunu açısından mirasçıların hakları, ödevleri ve tabi oldukları diğer yükümlülükler gibi bilgilere de yer verilmektedir.

ÖLÜM HALİNDE MİRASÇILARIN YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER

Mirasçıların miras paylarını gösteren ve veraset ve intikal vergisi beyannamesine eklenmesi gereken mirasçılık belgesi (veraset ilamı) mirasçılarca **sulh hukuk mahkemesinden** veya **noterlerden** alınabilir. Ölenden intikal eden mal varlığı için tarha yetkili vergi dairesine elden veya posta yoluyla veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilir. Mirasçıların mükellefiyetiyle ilgili ve özellik arz eden diğer işlemler yerine getirilir.

BİRİNCİ BÖLÜM

VERASET YOLUYLA VEYA İVAZSIZ SURETLE İNTİKALİN VERGİLENDİRİLMESİ

1. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN KONUSU

Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle ivazsız (karşılıksız) bir şekilde bir şahıstan diğer şahsa intikali veraset ve intikal vergisinin konusuna girer.

Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahısların yabancı memleketlerde aynı yollardan mal edinmeleri de veraset ve intikal vergisine tabidir. Ancak, Türkiye Cumhuriyeti uyruğundaki kişilerin Türkiye sınırları dışında bulunan mallarının, veraset yoluyla veya ivazsız bir şekilde Türkiye'de ikametgâhı olmayan yabancı şahıslara intikali bu verginin konusuna girmez. Türkiye'de ikamet eden yabancı bir şahsa intikali ise veraset ve intikal vergisinin konusuna girer.

Öte yandan, Türkiye sınırları içinde bulunan malların ivazsız (karşılıksız) intikali, uyruğuna bakılmaksızın vergilendirme kapsamına alınmıştır. Örneğin, yabancı bir şahıstan yine yabancı bir şahsa Türkiye'de bulunan malın ivazsız (karşılıksız) intikali veraset ve intikal vergisine tabidir.

2. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNDE VERGİYİ DOĞURAN OLAY

Veraset ve intikal vergisi uygulamasında vergiyi doğuran olay, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde tanımı yapılan malların yukarıda belirtilen kişilere veraset yoluyla veya her ne şekilde olursa olsun ivazsız bir suretle intikal etmesidir.

Buna göre, vergiyi doğuran olay;

- Bir kişinin ölümü,
- Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre hukuken ölümüne karar verilmesi (gaiplik),
- Bir kişiye hayatta iken yapılan bağışlamalar

ile meydana gelmektedir.

Bir kimsenin ölümü üzerine mirası (malları, hakları ve borçları), Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre mirasçılarına geçer. Mirasçılık ya kanuna ya da murisin iradesine dayanır. Kanuna dayanan mirasçılığa "kanuni mirasçılık", murisin iradesine dayanan mirasçılığa da "mansup mirasçılık" denir.

Gaiplik, bir kimsenin ölüm tehlikesi içinde iken kaybolması veya yakınlarının bilgisi dışında uzun bir süre yok olması ve kendisinden haber alınamaması nedeniyle ölmüş olabileceği kanısıyla, yakınlarının başvurusu üzerine mahkeme tarafından öldüğüne karar verilmesidir.

Kanuni mirasçı olarak kişilerin gaiplik kararı almak üzere mahkemeye başvuruda bulunabilmeleri için **olay tarihinden itibaren; ölüm tehlikesi içinde iken kaybolma halinde en az 1 yıl, uzun zamandır haber alınamama halinde ise en az 5 yıl** geçmiş olması gerekmektedir.

Gaiplik kararı, gaipliğine karar verilenin öldüğü sanısına dayanmaktadır. Türk Medeni Kanununun 32-35 inci maddeleri gereğince gaiplik kararı verildiği takdirde, mirasçılar aynen gaibin ölümü gerçekleşmiş gibi mirasçı olurlar.

Ancak gaiplik kararından sonra mirasçılar, tereke malları kendilerine teslim edilmeden önce bu malları ileride ortaya çıkması halinde hem gaibin kendisine hem de diğer hak sahiplerine iade edeceklerine dair teminat vermek zorundadırlar. Türk Medeni Kanununun 584 üncü maddesine göre bu teminatın süresi, gaiplik kararı; ölüm tehlikesi içinde iken kaybolan birisi için verilmiş ise 5 yıl, kendisinden uzun bir süre haber alınamayan birisi için verilmiş ise 15 yıldır.

İvazsız bir şekilde intikal eden gayrimenkul ve hakların tesliminde tapuya tescil ile menkul mallar açısından ise fiziki (hukuken iktisap) tasarrufun geçmesi ile vergiyi doğuran olay meydana gelir.

3. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN MÜKELLEFİ

Veraset ve intikal vergisinin mükellefi, veraset yoluyla veya ivazsız (karşılıksız) bir suretle kendisine mal intikal eden gerçek ve tüzel kişilerdir.

Gerçek kişiler insanlardır. Türk Medeni Kanununun 28 inci maddesine göre, kişilik, çocuğun sağ olarak tamamıyla doğduğu anda başlar ve ölümle sona erer.

Çocuk hak ehliyetini, sağ doğmak koşuluyla, ana rahmine düştüğü andan başlayarak elde eder.

Tüzel kişiler ise birden çok gerçek kişinin belirli bir amacın gerçekleştirilmesi için emek ve sermayelerini birleştirmeleri ile oluşan ortaklıklardır. Tüzel kişilerin ancak ölüme bağlı tasarruflarla mirasçı olabilecekleri tabiidir.

Ayrıca, 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenen ikramiyeler üzerinden kesilen vergilerin sorumlu durumunda olan kişi veya kurumlarca beyan edilmesi gerekmektedir.

> Veraset ve intikal vergisinde mükellefiyet; beyanname verildiği takdirde, beyannamede gösterilen mallar için beyannamenin verildiği tarihte, verilen beyannamede gösterilmeyen mallar ile beyanname verilmeyen hallerde intikal eden malların idarece tespit olunduğu tarihte, terekenin yazımı, defter tutma veya resmi tasfiye hallerinde mahkemece bu işlemlerin tamamlandığı tarihte başlar.

4. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNDE MUAFİYETLER

Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda yer alan muafiyetler üç ana başlık altında toplanabilir:

- Kamusal muafiyetler,
- Kamu yararı amacı güden teşekküllere sağlanan muafiyetler,
- Diplomatik muafiyetler.

Bu kapsamda;

- Kamu kuruluşları, emekli ve yardım sandıkları, sosyal sigorta kurumları, kamu yararına çalışan dernekler, siyasi partiler ve bunlara ait olan veya bunların aralarında kurdukları kuruluşlardan kurumlar vergisine tabi olmayanlar,
- Yukarıda sayılanların dışında kalan tüzel kişilere ait olup kamu yararı için; ilim, araştırma, kültür, sanat, sağlık, eğitim, din, hayır, imar, spor gibi alanlarda faaliyette bulunmak amacıyla kurulan kuruluşlar,

- Yabancı devletlerin Türkiye'de bulunan elçi, maslahatgüzar ve konsolosları (fahri konsoloslar hariç) ile elçilik ve konsolosluklara mensup olan ve o devletin uyruğunda bulunan memurları ve Türkiye'de resmi bir göreve memur edilenler ve bu sayılanların aile bireyleri,

veraset ve intikal vergisinden muaftır.

5. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNDE İSTİSNALAR

Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan istisnalar aşağıda belirtilmiştir:

- Veraset yoluyla intikal eden ev eşyası ile murise ait kişisel eşyalar ve aile hatırası olarak korunan tablo, kılıç, madalya gibi eşyalar,
- Veraset yoluyla intikal eden malların, evlatlıklar da dâhil olmak üzere çocuklar ve eşten her birine düşen miras paylarının **2026** yılı için **2.907.136 TL**'si, eşin tek başına mirasçı olması halinde ise kendisine isabet eden miras payının **2026** yılı için **5.817.845 TL**'si,
- Örf ve âdete göre verilmesi gelenek olmuş hediye, cihaz, yüzgörümlüğü ve drahomalar (gayrimenkuller hariç),
- Bütün sadakalar,
- İvazsız suretle olan intikallerin **2026** yılı için **66.935 TL**'si,
- Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerin **2026 yılı** için **66.935 TL'**si,
- Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin (a) ve (b) bentleri kapsamına giren kişilerin statüleri gereğince amaçları doğrultusunda usulüne uygun olarak yaptıkları yardımlar,
- Kamu idare ve müesseseleri ile 3569 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü Hakkındaki Kanuna tabi müesseseler ve kamu menfaatine yararlı derneklerden ve emekli sandıklarından veya bu mahiyetteki kurumlardan;

- Dul ve yetimlere bağlanan aylıklar ile bu aylıklar dışında verilen emekli ikramiyeleri,
- Dul ve yetimlere verilen evlenme ikramiyeleri,
- Hizmet sürelerini doldurmamış bulunanların dul ve yetimlerine aylık yerine toptan yapılan ödemeler,
- Harp malulleri ile şehit yetimlerine tekel beyiyelerinden ödenen paralar,

- Savaşta veya görev gereği çıkan çatışmalarda, manevra ve eğitimlerde veya bunlarda aldığı yaralar sonucunda ölen subay, astsubay ve erlerin (jandarmalar dâhil) ve yine görev sırasında ölen güvenlik mensuplarının çocukları ile eşlerine ve anne-babalarına intikal eden bütün malların değerleri toplamından, veraset yoluyla intikallerde eş ve çocuklara tanınan istisna tutarının bir katı,
- Borçlar Kanununun 242 nci (11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 292 nci maddesi) maddesine göre rücu koşulu ile yapılan bağışlarda, bağışlananın bağışlayandan önce ölümü halinde, bağışlayana rücu eden bağışlanmış mallar,
- Sağlar arasında ivazsız suretle meydana gelen intikaller hariç olmak üzere kuru mülkiyet halinde intikal eden mallar (kuru mülkiyet halinde kaldığı sürece),
- Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara kuruluşu için veya kurulduktan sonra tahsis olunan mallar,
- Plaka sınırlaması uygulanan illerde, Cumhurbaşkanı Kararı ile yetkili kılınan trafik komisyonlarınca ticari plaka satışından elde edilen paralardan ticari plaka sahiplerine dağıtılan paralar,
- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıklarının veraset ve intikal yoluyla devir ve iktisabına ilişkin işlemler,
- Genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idareler bütçelerinden kamu iktisadi teşebbüslerine yapılacak iktisadi transferler ve yardımlar,
- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının hak kazanılan kısımları.

6. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİNİN VERİLMESİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Verginin matrahı, intikal eden malların Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bulunan değerlerinden, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 12 nci maddesinde yazılı borç ve masrafların indirilmesinden sonra kalan miktardır.

Kendilerine veraset yoluyla veya ivazsız surette mal intikal eden mükellefler, ilk tarhiyatta dikkate alınmak üzere bu malları Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinde belirtilen değerleme ölçülerine göre değerleyeceklerdir. Bu Kanunda değerleme ölçüsü belirtilmeyen malların ise Vergi Usul Kanununun servetleri değerleme ile ilgili 3 üncü bölümündeki esaslara göre değerlendirilmesi gerekmektedir.

6.1. Gayrimenkullerin Beyanı

1/1/1983 tarihinden önce veraset yolu ile veya ivazsız bir şekilde intikal eden gayrimenkullerin ticari işletmeye dâhil olsun veya olmasın rayiç bedelle (gayrimenkulün değerleme günündeki alım satım değeri), 1/1/1983 tarihinden sonra veraset yolu ile veya ivazsız bir şekilde intikal eden gayrimenkullerin ise ticari işletmeye dâhil olsun veya olmasın ölümün veya ivazsız intikalin meydana geldiği yıla ait emlak vergisine esas olan değerle beyan edilmesi gerekmektedir.

6.2. Ticari Sermayenin Beyanı

Bilanço esasına göre defter tutanlarda ölüm tarihinden önce gelen takvim yılı bilançosuna göre bulunacak öz sermaye, ticari sermaye olarak dikkate alınacaktır. Ancak mükellefler isterlerse ölüm günü itibariyle çıkaracakları bilançoyu esas alarak öz sermayelerini tespit edip beyan edebilir.

İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar ile kazancı basit usulde tespit edilenler ise ticari sermaye olarak murisin ölüm tarihindeki ticari varlığını beyan edeceklerdir.

6.3. Menkul Mallar ve Gemilerin Beyanı

Mükellefler, menkul mallar ve gemileri rayiç bedelleri ile beyan edeceklerdir. Rayiç bedel, normal alım satım değeridir. Bu nedenle, mirasa dâhil menkul mallar ve gemilerin ölüm tarihindeki normal alım satım değerleri ile beyan edilmesi gerekir.

6.4. Esham (Hisse Senetlerinin) Beyanı

Ticari sermayeye dâhil olsun veya olmasın hisse senetleri, borsada kayıtlı ise ölüm tarihinden önceki son 3 yıl içinde borsada gördüğü en son işlem değeri ile değerlenmektedir.

Bu nedenle, veraset ve intikal vergisi mükellefleri, kendilerine veraset yolu ile intikal eden veya ivazsız suretle edindikleri hisse senetlerini, bunlar borsaya kayıtlı ise ölüm tarihinden önceki son 3 yıl içinde gördüğü son işlem değerini; borsada kayıtlı olmakla birlikte son 3 yıl içinde işlem görmemişse veya borsada kayıtlı değilse, üzerinde yazılı değerlerini beyan edeceklerdir.

6.5. Tahvilatın (Borç Senetlerinin) Beyanı

Borç senetleri, Vergi Usul Kanununun 266 ncı maddesine göre itibari değerle değerlenmektedir. Buna göre, mükellefler borç senetlerini üzerinde yazılı olan değerleriyle beyan edeceklerdir.

6.6. Yabancı Paraların Beyanı

Yabancı paralar, veraset ve intikal vergisi beyannamesinde borsa rayici ile beyan edilecektir. Ancak, borsa rayici yoksa Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit olunacak kura göre değerlendirilerek beyan edilecektir.

6.7. Hakların Beyanı

Tescile tabi bilumum hakların değeri, tesisleri sırasında tapu siciline kaydedilen değeri esas alınarak beyan edilecektir. Tapu sicilinde bedeli gösterilmeyen haklarla, bunlar dışındaki bilumum hakların değerlendirilmesi mükellefler tarafından yapılmayacak ve bu haklar ilk tarhiyatta nazara alınmayacaktır.

7. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN BEYANI

Veraset ve intikal vergisinde;

- Türkiye sınırları içinde bulunan malların,
- T.C. uyruğundaki kişilere ait malların,

veraset yoluyla veya her ne şekilde olursa olsun ivazsız (hibe yoluyla veya karşılıksız) suretle bir kişiden diğer kişiye intikali veraset ve intikal vergisine tabi olup bu intikaller nedeniyle beyanname verilir.

Beyannameyi kendisine mal intikal eden gerçek veya tüzel kişiler verir.

Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan kişiler, yurt dışında veraset yoluyla veya hibe yahut karşılıksız herhangi bir tarzda mal edinmeleri halinde de beyanname vermek zorundadırlar.

Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan bir şahsın Türkiye hudutları dışında bulunan malını veraset yoluyla ve sair suretle iktisap eden ve ikametgâhı Türkiye'de olmayan yabancı şahıslar, veraset ve intikal vergisine tabi olmadıklarından beyanname vermezler.

Veraset ve intikal vergisi beyannameleri mükellefler veya vekilleri tarafından imzalanmak suretiyle verilebilir.

Veraset yoluyla intikallerde beyanname her bir mirasçı tarafından ayrı ayrı verileceği gibi müştereken verilmesi de mümkündür. Beyannamenin müştereken verilmesi halinde, beyannamenin her mükellef tarafından ayrı ayrı imzalanmış olması gerekir.

> "Veraset yoluyla intikal eden mal, istisna haddinin altında kalsa dahi beyanname verilmesi gerekmektedir."

Mirasçılara veraset yoluyla intikal eden mal bulunmaması halinde; vergi dairesine veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmeyeceğine ilişkin dilekçe verilmesine de gerek bulunmamaktadır.

> Veraset yoluyla meydana gelen intikaller dışında kalan ivazsız intikallerde istisna haddinin altında kalanlar için beyanname verilmez.

8. BEYANNAMENİN VERİLME ŞEKİLLERİ

Mükellefler, Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesini kâğıt ortamında vergi dairesine elden veya posta yoluyla verebilir.

8.1. Beyannamenin Vergi Dairesine Verilmesi

Mükellefler beyannamelerini ilgili vergi dairelerine bizzat elden kâğıt ortamında verebileceği gibi taahhütlü olarak posta ile de gönderebilir. Beyannameler;

- Veraset yoluyla gerçekleşen intikallerde ölen kimsenin ikametgâhının bulunduğu,
- Diğer suretle gerçekleşen intikallerde tasarrufu yapan şahsın ikametgâhının bulunduğu, tasarrufun tüzel kişilerce veya diğer teşekküllerce yapılması durumunda tüzel kişilerin veya diğer teşekküllerin merkezlerinin bulunduğu,
- Miras bırakanın veya bu tasarrufu yapan şahsın ikametgâhı yabancı memlekette ise Türkiye'deki son ikametgâhının bulunduğu,

yerdeki vergi dairesine verilir.

Vefat eden kişinin ikametgâhı Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde bulunuyorsa ilgili illerin defterdarlık web sitelerinde yer alan veraset işlemleri randevu başlığından randevu almak suretiyle randevu alınan tarihte ilgili belge ve evraklarla beyanname formu kağıt ortamında ilgili vergi dairesine verilir.

Muris veya tasarrufu yapan şahsın Türkiye'de hiç ikamet etmediği veya son ikametgâhının tespit olunamadığı takdirde veraset ve intikal vergisi beyannamelerinin, veraset yoluyla veya sair surette ivazsız tarzda intikal eden malın bulunduğu veya mükelleflerin ikametgâhlarının bağlı bulunduğu yer vergi dairesine (muristen intikal eden mal varlığının tamamının bu beyannamede beyan edilmesi) verilmesi Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygun görülmüştür.

Beyanname mükellef veya vekili tarafından imzalanmalıdır. Müşterek imzalı tek beyanname verilmesi de mümkündür. Yurt dışında bulunan vatandaşlarımız beyannamelerini yurt dışındaki konsolosluklara verebilirler.

Veraset ve intikal vergisinde ana prensip karşılıksız şekilde mal iktisap eden şahsın beyanname vermesidir. Bununla birlikte, 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenen ikramiyeler üzerinden söz konusu şans oyunları ile yarışma ve çekilişleri düzenleyenler tarafından %20 oranında (1/1/2018 tarihinden itibaren) vergi tevkifatı yapılmakta ve bu tevkifat tutarı yarışma ve çekilişin yapıldığı günü takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar beyan edilmekte olup ikramiye kazanan kişilerin ayrıca bir beyanname vermesine gerek bulunmamaktadır.

9. BEYANNAMENİN VERİLME ZAMANI

Veraset yoluyla meydana gelen intikallere ilişkin Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi;

- Ölüm Türkiye'de meydana gelmiş ise;
  - Mükellefler Türkiye'de bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **4 ay** içinde,
  - Mükellefler yabancı bir memlekette bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **6 ay** içinde,
- Ölüm yabancı bir memlekette meydana gelmiş ise;
  - Mükellefler Türkiye'de bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **6 ay** içinde,
  - Mükellefler ölenin bulunduğu memlekette bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **4 ay** içinde,

- Mükellefler ölenin bulunduğu memleketin dışında başka bir yabancı memlekette bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **8 ay** içinde,

- Gaiplik halinde gaiplik kararının ölüm siciline işlendiği tarihi takip eden **1 ay** içinde,

verilir.

İvazsız intikallere ilişkin Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi;

- Malların hukuken iktisap edildiği tarihi izleyen 1 ay içinde,

- Gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında, ikramiye kazananlardan kesilen veraset ve intikal vergisine ilişkin beyanname bunları düzenleyenler tarafından yarışma ve çekiliş ile **müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar,**

verilir.

Vergi Usul Kanununda sadece veraset ve intikal vergisi için geçerli olmak üzere iki ek beyan süresi düzenlenmiştir.

Buna göre:

- Veraset ve intikal vergisine ilişkin mükellefiyetlerde tahakkuk işlemi yapmak için beyanname verme süresinin sonundan başlayarak **15 gün** beklenir. Beyanname bu süre içinde verilirse vergi ziyaı cezası kesilmez ve gecikme faizi de hesaplanmaz.

- Ayrıca mükellefe tebliğ edilmek şartı ile yeniden **15 günlük** süre verilir. Beyanname bu sürede verilirse yine vergi ziyaı olmamış sayılır.

- Veraset ve intikal vergisi beyannamesinin birinci ek süreden sonra fakat ikinci ek süreye ilişkin tebligat yapılmadan önce mükellefler tarafından verilmesi halinde ikinci derece usulsüzlük cezası kesilir.

- Beyannamenin idare (ilgili vergi dairesi müdürlüğü) tarafından tebligat yapılarak ikinci **15 günlük** ek süre içinde verilmesi halinde, birinci derecede usulsüzlük cezası kesilir.

Beyannamenin idare tarafından tebligat yapılarak ikinci **15 günlük** süreden sonra verilmesi veya hiç verilmemesi halinde ise söz konusu usulsüzlük fiili aynı

zamanda re'sen takdiri gerektirdiğinden, birinci derece usulsüzlük cezası iki kat olarak kesilir, bu ceza Vergi Usul Kanununun 336 ncı maddesi uyarınca vergi ziyaı cezası ile kıyaslanır ve miktar itibariyle ağır olan uygulanır.

> Veraset ve intikal vergisi beyannamesinin süresinde beyan edilmemesi durumunda usulsüzlük cezalarının her mükellef için ayrı ayrı kesilmesi gerekmektedir.

10. BEYANNAMEYE EKLENECEK BELGELER

Kendilerine veraset yoluyla veya ivazsız suretle intikal eden mallar dolayısıyla veraset ve intikal vergisi beyannamesi düzenleyenler, beyannameyi ilgili vergi dairesine verirken intikal eden malların çeşidine göre aşağıdaki belgeleri beyannameye ekleyeceklerdir;

- Veraset ilamı (mirasçılık belgesi),
- Nüfus kayıt sisteminden alınan vefat eden kişinin son ikametgâhını gösterir belge,
- Vasiyetname, miras mukavelenamesi,
- Borç ve masraflara ait belgeler,
- Ticari bilanço, gelir tablosu veya işletme hesabı özeti,
- Ticari işletmelere ilişkin varsa son ortaklık durumunu gösterir ticaret sicil gazetesi,
- Emlak vergisi değerini gösteren ilgili belediyeden alınmış bir belge,
- Araç ve tescile tabi diğer menkuller için tescil belgesinin fotokopisi,
- Murisin bir yapı kooperatifine üye olması durumunda ölüm tarihine kadar yatırılan aidat miktarını gösteren yazı,
- Bankalardan veya mükellefin hak ve alacağının bulunduğu diğer kurumlardan alınacak belge,

- Silah ve başka malların ruhsatı,
- Hisse senetlerine ait belge,
- Şehitlik varsa "Şehadet belgesi".

Veraset İlamı (Mirasçılık Belgesi)

Mirasçıları ve miras paylarını gösteren ve veraset ve intikal vergisi beyannamesine eklenmesi gereken mirasçılık belgesi, sulh hukuk mahkemesinin yanı sıra noterlerden de alınabilmektedir.

11.VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ MATRAHININ TESPİTİNDE İNDİRİLEBİLECEK BORÇ VE GİDERLER

Veraset ve intikal vergisinin matrahının tespitinde aşağıda yazılı borç ve masrafların indirilmesi mümkündür:

- Veraset yoluyla meydana gelen intikallerde, murisin geçerli belgelere dayanan borçları ile vergi borçları,
- İvazsız suretle iktisaplarda malın kendisine isabet eden borçlarla vergi borçları (Hibe edilen mala isabet eden borçları hibe eden üstlenmiş ise bu borçlar indirilmez.),
- Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallardan yabancı memleketlerde bulunanlara isabet eden borçlar ile yabancı memleketlerde bu mallar dolayısıyla ödenen veraset ve intikal vergileri (Ancak, söz konusu borçlar ve vergiler beyan edilen malların değerini geçemez.),
- Cenazenin donanımı, gömülmesi ve ölüm olayının duyurulması amacıyla mirasçılarca gazeteye verilen ilan giderleri.

Bu borç ve masrafların matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için, mükelleflerin bunları beyannamenin ilgili bölümünde göstermeleri ve bunlara ilişkin geçerli belgeleri beyannameye eklemeleri zorunludur.

12. İHTİLAFLI BORÇLAR

Murisin sağlığında icra dairesine veya mahkemeye intikal etmiş ve takip edilmekte olan alacak ve borçları, beyannamede gösterilmek şartı ile alacak ve borçların vergileri tahakkuk ettirilerek tahsisleri icra dairesi veya mahkemenin vereceği kati karar veya hüküm neticesine göre tecil olunur. Ancak, tecil her ne suretle olursa olsun hiçbir zaman 10 seneden fazla devam edemez. Mükellefler her 6 ayda bir icra ve dava durumlarını bir dilekçe ile vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar. Bu bildirim yapılmadığı takdirde tecil olunan vergiler derhal tahsil edilir.

Murisin ölüm tarihinden önce, kanunlara ve kanunların verdiği yetkiye dayanarak kamu düzeni koyan mevzuata göre kısmen ya da tamamen ilgili kuruluşlara bedelsiz devri konusunda işleme başlanılmış olan gayrimenkullere ait vergiler de tecil edilir. Ancak bu taşınmazlar bir bedel karşılığında ilgili kuruluşlarca alınırsa tecil edilen vergi tahsil edilir. Verginin tahsili halinde gecikme zammı yüzde elli noksan uygulanır.

13. VERGİ ORANI

Veraset ve intikal vergisinin oranı, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinde belirlenmiştir. **2026** yılı için vergi tarifesi aşağıdaki gibidir:

MATRAH	VERGİNİN ORANI (%)	
	Veraset Yoluyla İntikallerde	İvazsız İntikallerde
İlk 3.000.000 için	1	10
Sonra gelen 7.000.000 için	3	15
Sonra gelen 15.000.000 için	5	20
Sonra gelen 30.000.000 için	7	25
Matrahın 55.000.000'yi aşan bölümü için	10	30

> 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20/D maddesinde düzenlenen yurt dışından elde edilen kazanç ve iratlara ilişkin gelir vergisi istisnasından yararlananlardan, istisna için öngörülen yirmi yıllık süre içinde veraset yoluyla gerçekleşen mal intikallerinde vergi oranı %1 olarak uygulanır.

5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunları ile gerçek veya tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde vergi oranı **%20** olarak uygulanmaktadır. İkramiyenin ayni olarak verilmesi halinde fatura tutarı esas alınır.

> Bir şahsa, ana, baba, eş ve çocuklarından (evlatlıktan evlat edinenlere yapılan ivazsız intikaller hariç) ivazsız mal intikali halinde vergi, ivazsız intikallere ilişkin tarifede yer alan oranların yarısı uygulanarak hesaplanır.

Örnek 1: 2026 yılında vefat eden (A) şahsından mirasçısı bulunan iki çocuğuna 8.800.000 TL miras kalmıştır. Her bir çocuğa kalan miras payından 2.907.136 TL istisna düşüldükten sonra kalan tutar veraset ve intikal vergisi matrahı kabul edilip tarife oranına göre vergilendirilecektir.

Her bir çocuğun miras payı %50 (4.400.000 TL) olduğundan birisinin matrahı:

4.400.000 TL - 2.907.136 TL = 1.492.864 TL olacaktır.

Dolayısıyla bir mirasçının ödeyeceği toplam vergi: 1.492.864 X %1 = 14.928,64 TL olup, bu tutar verginin tahakkukundan itibaren 3 yılda her yıl mayıs ve kasım aylarında olmak üzere altı eşit taksitte ödenecektir. Buna göre ilk taksit tutarı 2.488,10 TL olacaktır. Diğer mirasçı da aynı tutarda vergi ödeyecektir.

Örnek 2: (B) şahsı 2026 yılında iki çocuğuna da ayrı ayrı 3.500.000 TL bağış yapmıştır. Bir şahsa, ana, baba, eş ve çocuklarından (evlatlıktan evlat edinenlere yapılan ivazsız intikaller hariç) ivazsız mal intikali halinde ivazsız intikallere ilişkin tarifede yer alan oranların yarısı uygulanacağından kendisine bağış yapılan çocuklardan her biri için hesaplanacak vergi şu şekilde olur.

İstisna tutarı 66.935 TL' dir.

Vergi matrahı: 3.500.000 TL – 66.935 TL = 3.433.065 TL'dir.

Matrah artan orana tabi tutulduğunda, ödenecek vergi şu şekilde hesaplanacaktır.

Hesaplanan vergi: 3.000.000 TL X %5 (Normal oran %10) = 150.000 TL

433.065 TL X %7,5 (Normal oran %15) = 32.479,88 TL

150.000 TL + 32.479,88 TL = 182.479,88 TL olup, bu tutar verginin tahakkukundan itibaren 3 yılda her yıl mayıs ve kasım aylarında olmak üzere altı eşit taksitte ödenecektir. Buna göre ilk taksit ödemesi 30.413,31 TL'dir. Kendisine bağış yapılan diğer çocuk da aynı tutarda vergi ödeyecektir.

Örnek 3: 2026 yılında vefat eden (C) şahsından tek başına mirasçı olan eşine 6.700.000 TL miras kalmıştır. Tek başına mirasçı olan eşinin miras payından 5.817.845 TL istisna düşüldükten sonra kalan tutar veraset ve intikal vergisi matrahı kabul edilip tarife oranına göre vergilendirilecektir.

Vergi matrahı: 6.700.000 TL – 5.817.845 TL = 882.155 TL olacaktır.

Dolayısıyla tek başına mirasçı olan eşin ödeyeceği vergi: 882.155 X %1 = 8.821,55 TL olup, bu tutar verginin tahakkukundan itibaren 3 yılda her yıl mayıs ve kasım aylarında olmak üzere altı eşit taksitte ödenecektir. Buna göre ilk taksit tutarı 1.470,25 TL'dir.

Örnek 4: 2026 yılında (D) şahsı, veraset ve intikal vergisinden muaf olmayan (E) derneğine/vakfına karşılıksız olarak 5.000.000 TL nakit bağışta bulunmuştur.

İstisna tutarı 66.935 TL dir.

Vergi matrahı: 5.000.000 TL – 66.935 TL = 4.933.065 TL

Matrah artan orana tabi tutulduğunda, ödenecek vergi şu şekilde hesaplanacaktır.

Hesaplanan vergi: 3.000.0000 X %10 = 300.000 TL

1.933.065 X %15 = 289.959,75 TL

300.000 TL + 289.959,75 TL = 589.959,75 TL olup, bu tutar verginin tahakkukundan itibaren 3 yılda her yıl mayıs ve kasım aylarında olmak üzere altı eşit taksitte ödenecektir. Buna göre ilk taksit tutarı 98.326,62 TL'dir

Sonuç olarak (E) derneğinin/vakfının ödeyeceği toplam vergi 589.959,75 TL, her bir taksit tutarı ise 98.326,62 TL olacaktır.

> Matrah dilim tutarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak belirlenen yeniden değerleme oranında artırılmaktadır.

Örnek 5: (F) şahsı, 2026 yılında TRT'ye ait bir televizyon kanalında düzenlenen para ödüllü yarışmaya katılmış ve 750.000 TL para ödülü kazanmıştır. Para ödülünün, veraset ve intikal vergisinden istisna edilen 66.935 TL'yi aşması nedeniyle, aşan tutar üzerinden %20 oranında vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Kazanılan para ödülü	750.000 TL
İstisna tutarı	66.935 TL
Vergiye tabi tutar (750.000-66.935)	683.065 TL
Vergi tevkifat oranı	%20
Hesaplanan vergi (683.065X%20)	136.613 TL
Yarışmayı düzenleyen tarafından ödenecek net ödül	613.387 TL

Bu durumda, yarışmayı düzenleyen TRT kurumu tarafından 136.613 TL vergi tevkifatı yapılması ve tevkif edilen verginin, yarışmanın düzenlendiği tarihi izleyen ayın 20 nci günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

14. VERGİNİN ÖDEME YERİ VE ZAMANI

Veraset ve intikal vergisinin;

- Tahakkukundan itibaren **3 yılda ve her yıl mayıs ve kasım** aylarında olmak üzere toplam 6 eşit taksitte,
- Gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunları dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergilerin beyanname verme süresi içinde,

ödenmesi gerekir.

Örneğin, 5 Mart 2026 tarihinde gerçekleşmiş ölüm dolayısıyla mükellefin nisan ayında beyanda bulunması durumunda, vergi ödemesi mayıs ve kasım aylarında yapılacaktır. Mükellefin haziran ayı içinde beyanda bulunması halinde ise taksitler kasım ayında başlayacaktır.

Veraset ve intikal vergisi;

- Başkanlığımıza ait **gib.gov.tr** internet sitesi (Dijital Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması) üzerinden;
  - Anlaşmalı bankaların kredi kartları ile
  - Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,
  - Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların; kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile
- Anlaşmalı bankaların;
  - Şubelerinden,
  - Alternatif ödeme kanallarından (İnternet Bankacılığı, Telefon Bankacılığı, Mobil Bankacılık vb.),
- PTT işyerlerinden,
- Tüm vergi dairelerinden,

ödenebilir.

> Anlaşmalı bankalar listesine Gelir İdaresi Başkanlığının resmi internet sitesi gib.gov.tr adresinden yardım ve kaynaklar/yararlı bilgiler bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ayrıca, veraset ve intikal vergisinin yurt dışından havale veya EFT yolu ile de ödenmesi mümkün bulunmaktadır. (Borcun bulunduğu vergi dairesinin Ziraat Bankasındaki nakit hesabına havale veya EFT yolu ile ödenmesi sırasında açıklama alanına vergi kimlik/T.C. Kimlik Numaranızın yazılması, yapmış olduğunuz ödemenin mükellef hesaplarınıza işlenmesinde önem arz etmektedir. Söz konusu ödemenin havale veya EFT ile ödenmiş olması durumunda ödemenin vergi dairesinin hesabına geçtiği tarih ödeme tarihi kabul edilecektir.)

> Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi verilip, vergi borcu ödendikten sonra ilgili vergi dairesinden ilişik kesme yazısı (borcu yoktur) alınabilir. İlişik kesme belgesinin geçerliliğinde herhangi bir süre sınırlaması bulunmamaktadır.

15. MİRASA DÂHİL MALLARIN MİRASÇILARCA TASARRUFU

15.1. Gayrimenkullerde

Veraset yoluyla veya ivazsız bir şekilde intikal eden gayrimenkullerin devir ve ferağının yapılabilmesi ve üzerinde bir ayni hak tesis edilebilmesi için, gayrimenkule ya da devri istenilen hisse ise yalnız bu hisseye isabet eden verginin tamamının ödenmesi veya vergiye karşılık 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yazılı cinsten (menkul mallar hariç) teminat gösterilmesi gerekmektedir.

15.2. Menkul Mallarda

Amme idare ve müesseseleri, banka, banker ve kasa kiralayanlar, sigorta şirketleri, sair şirket ve müesseselere ve mahkemelerle icra dairelerine vergiye karşılık olmak üzere Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesi gereğince tevkifat yapma görev ve yetkisi verilmiştir.

Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların veraset ve intikal vergisinin konusuna giren menkul mallarla ilgili herhangi bir işlem dolayısıyla para veya senet (tahvil, hisse senedi gibi) verebilmek için mükelleflerden, bu verginin ödenmiş olduğuna dair ilgili vergi dairesinden verilmiş bir belge istemeleri gerekir.

Belge ibraz edilmediği takdirde, mirasa dâhil menkul malı elinde bulunduran kurum veya kuruluşça veraset yolu ile intikallerde %5, ivazsız intikallerde %15 oranında vergi karşılığı olarak tevkifat yapılacaktır.

Ayrıca, bankalardaki kiralık kasa sahiplerinin ölümü halinde, vergi dairesinin yetkili memuru hazır bulunmadıkça kasanın açılmasına ve bu memur huzurunda tespit yapılmadıkça, muhteviyatının mirasçılar veya kanuni temsilcileri veya vekilleri tarafından alınmasına izin verilmesi mümkün bulunmamaktadır.

16. SÜRESİNDE VERİLMEYEN VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİNİN PİŞMANLIKLA VERİLMESİ

Veraset yolu ile veya ivazsız bir şekilde intikal ettiği halde beyan etmediğiniz veya verdiğiniz beyannamede göstermediğiniz mallar için beyana çağrı yapılmadan ya da beyana çağrı ile tanınan ikinci 15 günlük ek süre içinde beyanname vermeniz hâlinde pişmanlık ve ıslah hükümlerinin uygulanması söz konusu değildir.

Ancak beyan edilen intikale konu malların değerlerinin arttırılmasına ilişkin olarak pişmanlık talebi ile verilen beyannameler üzerine pişmanlık ve ıslah hükümlerine göre işlem yapılır. Diğer bir ifade ile veraset ve intikal vergisi için pişmanlık hükümlerini, sadece zamanında verdiğiniz beyannamede gösterdiğiniz servet unsurlarının değerlerini arttırdığınızda geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

DİĞER VERGİSEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. VERGİ USUL KANUNU AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER

Miras bırakanın işletme sahibi olması halinde, ölüm olayı işi bırakma hükmündedir. Bu durumun **1 ay** içerisinde vergi dairesine bildirilmesi gerekmekte olup, mirası reddetmemiş bir mirasçının ölüm olayını bildirmesi yeterli bulunmaktadır.

Ölüm halinde ölen kişinin fiilinden kaynaklanan vergi cezaları silinir. Ancak gecikme zam ve faizleri ceza niteliğinde olmadığından bunlar, mirası kabul eden mirasçılardan miras hisseleri oranında talep edilecektir.

1.1. Murisin İşini Devralan Mirasçıların Sorumluluğu

Murisin ölümünden itibaren mirasçıların aynı işe aralıksız devam etmeleri halinde, ölüm tarihi muris için işi bırakma, mirasçıları için ise işe başlama olarak kabul edilecektir. İşe devam edecek olan mirasçıların ölüm tarihini takip eden 1 ay içinde bildirimde bulunmaları durumunda, işe başlama bildiriminin zamanında yapıldığı kabul edilecek ve mirasçıların mükellefiyetlerinin murisin ölüm tarihinden itibaren tesis edilmesi gerekecektir.

İşe devam eden mirasçıların, murisin mevcut defter ve belgelerini ölüm tarihini içeren hesap dönemi sonuna kadar kullanmaları mümkündür.

Bu durumda, murisin faaliyetine yönelik hesaplarının ölüm tarihi itibariyle kapatılması ve işe devam eden mirasçıların hesaplarının ise yeniden açılması gerekmektedir.

Ayrıca, işe devam eden mirasçıların söz konusu hesap döneminin son ayı içinde yeni hesap dönemi için kendi adlarına defter tasdik ettirmeleri ve usulüne uygun olarak belgelerini anlaşmalı matbaalara bastırmak veya notere tasdik ettirmek suretiyle kullanmaları gerekmektedir.

Miras bırakana ait ödeme kaydedici cihazların mali bilgileri tespit edilerek ve mükellefiyetle ilgili kısımlarda değişiklik yapılmak suretiyle kullanılması mümkündür. Söz konusu değişiklikler yapılmadığında ilgili belgeler hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.

1.2. Murisin İşi Devralınmaması Halinde Mirasçıların Sorumluluğu

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Ölüm" başlıklı 164 üncü maddesinde; "Ölüm işi bırakma hükmündedir. Ölüm mükellefin mirası reddetmemiş mirasçıları tarafından vergi dairesine bildirilir. Mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesi diğer mirasçıları bu ödevden kurtarır." hükmü bulunmaktadır. Bu durumda, mükellefin ölümü işi bırakma hükmünde olup, faaliyetine yönelik hesaplarının ölüm tarihi itibariyle kapatılması gerekmektedir.

Murisin işi devralınmaması halinde mirasçı olarak ölüm halinin bildirilmesi yeterli olup, başka bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

1.3. Ölüm Halinde Miras Bırakanın Borçlarının Takibi

Borçlunun ölümü halinde mirası reddetmemiş mirasçılar hakkında 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır ve borçlunun ölümünden önce başlanılmış olan işlemlere devam edilir. Bununla birlikte, tereke hakkındaki takip işlemleri ölüm günü dâhil 3 gün süre ile durdurulur ve 3 üncü günün bitiminden itibaren takip işlemlerine devam edilir. Terekenin bir mahkeme veya iflas dairesi tarafından tasfiyesini gerektiren hallerde ise takip işlemleri durdurulur, terekenin tasfiyesini yürüten mercie takibi gereken amme alacakları bildirilir.

Mirasçılar, mirası kabul veya ret etmemişlerse bu hususta 4721 sayılı Kanunda belirlenmiş süreler geçinceye kadar haklarındaki takip durdurulur. 4721 sayılı Kanunda; mirasın 3 ay içerisinde ret olunabileceği hükme bağlanmış olup, bu süre içerisinde mirasın kabul edildiğine ilişkin bir bilgi edinilmeden mirasçılar hakkında takip yapılmasına imkân bulunmamaktadır.

Mirası ret hakkından mahrum olan mirasçılar hakkında ise mirası ret süresi beklenilmeden takip işlemlerine devam edilmesi gerekmektedir. Daha sonra idare tereke üzerinde takibe devam edebilir. Kesin bir irade beyanı olmazsa veya mirasçılardan biri bile mirası talep ettiklerini açıkça beyan etmezse takip 3 ay için uzayacak ve gecikme zammı işlemeye devam edecektir. Tereke defterinin tutulması halinde defterin mirasçılarca kabulüne kadar takip durur. Deftere yazılmasa bile amme alacağı mirasçıdan talep edilir.

2. GELİR VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER

Vergi kanunlarında hüküm bulunmayan hallerde, ölüm dolayısıyla mirasçılara geçen ödevlerin yerine getirilmesinde bildirme ve beyanname verme sürelerine üç ay eklenir. Bu genel bir kural olmakla birlikte Gelir Vergisi Kanunu bakımından yıllık beyannameye ilişkin özel bir düzenlemeye yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 92 nci maddesinde ölüm halinde beyanname vermek için ölüm tarihinden itibaren **4 aylık** bir süre belirlenmiştir. Yani ölüm halinde içinde bulunulan yıla ve geçmiş yıla ait beyanname **4 ay** içinde verilmelidir.

> Vefat eden mükelleflere ait - ölüm tarihinin içinde bulunduğu takvim yılı başından ölüm tarihine kadar olan döneme tekabül eden (GMSİ+ÜCRET+DKİ+MSİ) - kıst dönem beyannameleri (1001 D Kodlu Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi) dijital. gib.gov.tr adresindeki Beyanname Düzenleme Programı (BDP) üzerinden elektronik ortamda verilebilmektedir.

Örneğin, 20 Ocak 2026 tarihinde vefat olayı olmuşsa beyanname verme ödevi mirasçılar tarafından 20 Mayıs 2026 tarihine kadar yerine getirilmelidir. Burada geçmiş yıl beyannamesi için farklı bir tarih belirlenmesi söz konusu değildir.

Gelir Vergisi Kanunu açısından, kira geliri elde eden mükelleflerin gelecek yıllara ait olup peşin tahsil ettiği kiraların gelecek yıllarda beyan edebilmelerine imkân sağlayan hüküm ölüm dolayısıyla uygulanmamaktadır. Buna göre; mirasçıların bu gelirleri, içinde bulunulan yılın geliri olarak beyan etme zorunluluğu vardır.

Mükellefin muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile ilgili bir yükümlülüğü varsa genel hükümler çerçevesinde bildirme ve beyanname verme sürelerine üç ay eklenir.

Gelir Vergisi Kanununda belirtilen **4 aylık** süre sadece yıllık beyanname için geçerlidir. İçinde bulunulan dönemde kişi ölmüşse, içinde bulunulan yılın gelir vergisi beyannamesinin de verilmesi gerekir. Ancak daha sonraki dönemler için geçici vergi verilmeyecektir.

Bununla birlikte geçici vergi beyannamesi kıst dönem için verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesinden sonra verilmez.

BEYAN EDİLEN VERGİNİN ÖDENMESİ

Memleketin terki ve ölüm gibi mükellefiyetin kalkmasını gerektiren haller dolayısıyla beyan üzerine tarh olunan vergiler beyanname verme süreleri içinde ödenir. Bununla birlikte, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince teminat gösterildiği takdirde, vergiyi ödeme süresi ilgili vergi kanunu uyarınca belli edilmiş taksit süresine kadar veya taksit süresi geçmişse söz konusu taksitin beyanname verme süresinin sonundan itibaren 3 ay uzatılması gerekmektedir.

Gelir Vergisi Kanunu açısından diğer bazı haklar ise şöyledir:

- Ölüm dolayısıyla verilen tazminatlar ile yapılan yardımlar gelir vergisinden istisnadır.
- Kanunla kurulan sosyal sigorta kuruluşlarının ve Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi gereğince kurulan sandıkların dul ve yetimler için verdikleri tazminat ve yardımlar da gelir vergisinden istisna edilmiştir.
- Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen serbest meslek erbabının, sadece kendilerinin değil kanuni mirasçılarının da telif kazançları ve ihtira beratı istisnasından yararlanabilme hakları vardır. Bu istisnadan yararlananlar için 94 üncü maddeye göre tevkif edilen vergi nihai vergi olmakta ve ilgili maddedeki faaliyetlerinden dolayı beyanname verme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Ancak, bu madde kapsamındaki kazançları toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşanlar

bu istisnadan faydalanamazlar. Bu durumda olanların, 94 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında tevkifat yapma yükümlülüğü yoktur.

- Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesine göre, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin ölüm nedeniyle eş ve çocuklar tarafından devralınması halinde de genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanılması mümkün bulunmaktadır.
- Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde düzenlenen basit usulün genel şartlarında, iş sahibinin vefat etmesi halinde dul eşin veya küçük çocuklarının adına işe devam edilmişse bunların işin başında bilfiil bulunmamaları söz konusu şartları bozmayacaktır.

Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde vergilendirilmeyecek değer artışı kazancı düzenlenmiştir. Buna göre ferdi bir işletmenin sahibinin ölümü halinde kanuni mirasçılar tarafından işletmenin faaliyetine devam olunması ve mirasçılar tarafından işletmeye dâhil iktisadi kıymetlerin kayıtlı değerleriyle bilanço esasına göre defter tutuluyorsa bilânçonun aktif ve pasifi ile birlikte aynen devralınması halinde değer artışı kazancı hesaplanmaz ve vergilendirilmez.

3. KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER

Mükellefin ölümü halinde, KDV beyannamesinin verilme süresine **3 ay** eklenir.

Örnek 6: Üç aylık vergilendirme dönemine tabi gerçek usulde vergilendirilen KDV mükellefi 15 Eylül 2026 tarihinde öldüğünde, ölüm tarihine kadar olan döneme ait yani 1 Temmuz -15 Eylül 2026 dönemine ait KDV beyannamesi, 1 Ekim 2026 ile 28 Ocak 2027 tarihleri arasında verilir. Beyanname verme süresinin son günü 28 Ocak 2027 tarihidir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun (17/4-c) maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesi kapsamında yapılan devir işlemleri KDV'den istisna edilmiştir. Buna göre, Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde gelir vergisine tabi tutulmayacak değer artışı kazançları kapsamında yer alan ve mükellefiyeti sona eren işletme tarafından yeni işletme veya şirkete devredilen bütün mal ve haklar için düzenlenecek faturada KDV hesaplanmaz.

Ferdi bir işletmenin sahibinin ölümü halinde, kanunî mirasçılar tarafından işletmenin faaliyetine devam olunması ve mirasçılar tarafından işletmeye dâhil iktisadi kıymetlerin kayıtlı değerleriyle (bilanço esasına göre defter tutuluyorsa bilançonun aktif ve pasifiyle bütün halinde) aynen devir alınması halinde KDV hesaplanmayacaktır.

Ayrıca, muris adına verilen son katma değer vergisi beyannamesinde "sonraki döneme devreden katma değer vergisi" olarak beyan edilen bir tutar bulunması halinde bu tutar, mükerrer indirime yol açmayacak. 213 sayılı Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre indirime konu edilebilecektir.

Varisler tarafından işletmenin faaliyetinin devam ettirilmemesi halinde ise işletme aktifine kayıtlı ticari mal, demirbaş ve taşınmazlar üzerinden KDV hesaplanması, hesaplanan KDV'nin mirasçılar tarafından muris adına verilecek son dönem KDV beyannamesinde beyan edilmesi gerekmektedir.

4. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi gereğince, (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallardan, veraset yoluyla intikaller hariç olmak üzere, ilk iktisabı ÖTV'den istisna olarak gerçekleştirilenlerin, istisnadan yararlanamayan bir kişi veya kuruma devredilmesi halinde, bu devir sonrasında adına kayıt ve tescil işlemi yapılandan, ilk iktisaptaki matrah üzerinden, yeni kayıt ve tescil tarihindeki orana göre, bu tarihte tarh ve tahakkuku yapılarak ÖTV tahsil edilir, ancak Kanunun 7 nci maddesinin (2) iki ve (8) sekiz numaralı bentleri kapsamında istisnadan yararlananlar tarafından iktisap edilen kayıt ve tescile tabi malların, 5 yıldan fazla kullanılarak elden çıkarılmaları durumunda ÖTV aranmamaktadır.

4.1. Malul ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescil Edilen Taşıtların Veraset Yoluyla İntikali

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi hükmü gereğince, ilk iktisabında istisna uygulanan kayıt ve tescile tabi

taşıtların, veraset yoluyla intikallerinde ÖTV aranmaz. Dolayısıyla, taşıtın veraset yoluyla intikaline bağlı olarak müştereken bütün mirasçılar adına kayıt ve tescil edilmesi halinde, bu intikal işlemi nedeniyle ÖTV uygulanmaz.

Aynı şekilde, Kanunun (7/2) maddesi kapsamında istisnadan yararlanılarak iktisap edilen araçların, ÖTV uygulanmaksızın veraset yoluyla varislere intikal etmesi ve murisin istisnadan yararlandığı tarihten itibaren 5 yıllık sürenin bitimine kadar bütün mirasçılar adına kayıt ve tescilli kalmak koşuluyla, sonradan üçüncü kişilere satışında da ÖTV uygulanmamaktadır.

Ancak, söz konusu istisna kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtların, veraset yoluyla ÖTV uygulanmaksızın varislere intikal etmesi ve murisin istisnadan yararlandığı tarihten itibaren beş yıllık süre dolmadan varisler tarafından istisnadan yararlanamayanlara satışı veya devrinde ÖTV aranmaktadır.

Öte yandan, Kanunun (7/2) maddesi kapsamında istisnadan yararlanarak araç iktisap etmiş olan malûl ve engellinin ölümü üzerine taşıtın mirasçılara intikalinden sonra **diğer mirasçıların, kendi hisselerinden bir mirasçı lehine feragat etmeleri ve aracın tek bir mirasçı adına tescil edilmesi durumunda ÖTV yönünden aşağıdaki şekilde işlemler tesis edilecektir:**

- Muristen mirasçılara **sadece** söz konusu taşıtın intikal etmiş olması, bundan başka mirasçılara intikal etmiş başka bir mal ve/veya hakkın bulunmaması halinde, taşıtın miras hisselerinin tek bir mirasçıya devredilmesi, devralan mirasçı açısından (kendi miras hissesine karşılık gelen kısmı hariç olmak üzere) "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmesi mümkün olmayıp; bu işlemin, bir ivaz karşılığı yapılmış ise satım, ivazsız olarak yapılmış ise bağış olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup, bu durumda ÖTV Kanununun (15/2-a) maddesi uyarınca, ilk iktisabında ÖTV istisnası uygulanan söz konusu taşıtın **ilk iktisabındaki matrah üzerinden (kendi miras hissesine karşılığını teşkil eden kısım hariç), mirasçı adına kayıt ve tescil tarihindeki orana göre ÖTV beyan edilerek ödenmesi** ve düzenlenecek ÖTV ödeme belgesinin ilgili tescil kuruluşuna verilmek suretiyle mirasçı adına kayıt ve tescil işleminin yapılması gerekmektedir.

- Muristen mirasçılara intikal etmiş olan terekede söz konusu **taşıtın yanı sıra başkaca mal ve/veya hakkın bulunması halinde,** diğer mirasçıların lehine taşıt üzerindeki mülkiyet hakkından ivazsız olarak feragatini gösteren belgenin ibrazı şartıyla istisnadan yararlanılmış olan taşıtın lehine feragat edilen mirasçıya intikali "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmekle birlikte, Kanunun (15/2-a) maddesinde yer alan düzenleme esas itibarıyla veraset yoluyla intikal eden engelli taşıtının tüm mirasçılara intikaline ilişkin olup taşıtın istisnadan yararlanamayan mirasçılar arasında veya mirasçılar tarafından istisnadan yararlanamayan üçüncü kişilere devrine ilişkin bir istisna sağlamadığından söz konusu taşıta ilişkin ÖTV aranmaması için terekede yer alan diğer mal ve/veya hakların değerinin taşıtın değeri ile mütenasip olması gerekmektedir. Aksi takdirde, diğer mirasçıların vereceği feragatnameye istinaden taşıtı devralan mirasçının taşıt üzerindeki kendi mülkiyet hakkına (miras payına) karşılık gelen kısmı hariç olmak üzere bu işlem "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmemektedir. Bu durumda, diğer mirasçıların vereceği feragatnameye istinaden taşıtı devralan mirasçı tarafından, taşıt üzerindeki kendi mülkiyet hakkına (miras payına) karşılık gelen kısım hariç olmak üzere, Kanunun (15/2-a) maddesi kapsamında hesaplanan ÖTV'nin beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

Örneğin, istisnadan faydalanılan taşıtın engellinin vefatı üzerine iki mirasçıya intikal etmesi ve mirasçılardan birinin taşıtı, diğerinin ise terekede taşıt dışındaki varlık olan beş cumhuriyet altınını alması ve bu hususta mirasçıların anlaşmaları durumunda, bahse konu cumhuriyet altınlarının toplam değeri taşıtın değeriyle mütenasip olmadığından, feragatname düzenlense dahi, terekede birden fazla mal ve/veya hak bulunması kapsamında ÖTV'siz işlem tesis edilmez.

Bunun yanı sıra söz konusu uygulamada, ÖTV'den müstesna olarak ilk iktisabı yapılan taşıt dışında herhangi bir mal ve/veya hakkın "birden fazla mal ve hak" kapsamında değerlendirilebilmesi için söz konusu mal ve/veya hakkın Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesine dâhil edilmiş olması gerekmekte olup, mezkûr beyannameye dâhil edilmeyenler "birden fazla mal ve/veya hak" kapsamında değerlendirilmemektedir.

Taşıtın miras hisselerinin tek bir mirasçıya devredilmesi ve bu mirasçının Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi uygulamasında aranan şartları ve nitelikleri haiz olması durumunda, terekenin birden fazla mal ve/veya haktan ibaret olup olmadığına bakılmaksızın, bu devir işlemi dolayısıyla ÖTV aranmamaktadır. Bu durumda, malul veya engellinin Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında maluliyet ve engellilik durumu nedeniyle ÖTV'siz taşıt iktisap etmemiş olması veya iktisap tarihinden itibaren 10 yıllık sürenin geçmiş olması gerekmektedir.

Bahse konu ÖTV uygulaması bakımından diğer mirasçıların tek bir mirasçı lehine araçla ilgili miras haklarından feragatini gösterir belgenin noter onaylı olması yeterlidir.

Öte yandan, malul veya engelli tarafından iktisabı yapılan taşıtın, kayıt ve tescil ettirilmeden malul veya engellinin vefat etmesi durumunda, mezkûr istisna uygulamasından yararlanılamamakta; bu durumda taşıtın mükellefe iade edilmemesi halinde, mirası reddetmeyen varis/varisler tarafından kayıt ve tescilden önce taşıta ait ÖTV'nin beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

4.2. Hayatını Kaybetmiş Harp veya Vazife Malulü Sayılanların Yakınları Tarafından Kayıt ve Tescil Edilen Taşıtların Veraset Yoluyla İntikali

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun, **hayatını kaybetmiş harp veya vazife malulü sayılanların yakınlarının taşıt alımında istisna uygulamasına ilişkin** 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın veraset yoluyla intikalinde başkaca bir şart aranmaksızın bu devir işlemi dolayısıyla ÖTV aranmamaktadır. Varislerin, mezkûr bentte sayılan kişilerden olmaması veya bentte sayılanlardan olmakla birlikte daha önce söz konusu istisnadan yararlanan kişi lehine haklarından feragat etmiş olması, söz konusu taşıtın vergi ödenmeksizin veraset yoluyla intikaline engel teşkil etmemektedir. Ancak, ÖTV uygulanmaksızın varislere intikal eden taşıtın murisin istisnadan yararlandığı tarihten itibaren 5 yıllık süre dolmadan varisler tarafından istisnadan yararlanamayanlara satışı veya devrinde ÖTV aranmaktadır.

4.3. Ticari Taşıtların Yenilenmesine İlişkin İstisna Uygulaması Kapsamında Kayıt ve Tescil Edilen Taşıtların Veraset Yoluyla İntikali

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun geçici 7 nci maddesinde düzenlenen ve 30/6/2019 tarihinde uygulaması sona eren ticari taşıtların yenilenmesine ilişkin istisna uygulaması kapsamında iktisap edilen taşıtların veraset yoluyla intikalinde ÖTV aranmamaktadır.

5. KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNA GÖRE ARAÇ SAHİBİNİN VEFATI HALİNDE MİRASÇILARIN YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasına (f) bendi eklenmiş olup, söz konusu düzenleme 27/2/2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, araç sahiplerinin vefat etmesi halinde mirasçılar, gerekli bilgi ve belgeleri sağlayarak vefat tarihinden itibaren doksan gün içerisinde ilgili tescil kuruluşuna müracaat etmek ve adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar.

Bu kapsamda yapılan tescil işlemlerinde tescil, vefat tarihi itibarıyla yapılır. Bu araçların süresi sonunda mirasçılar adına tescil edilmeden karayoluna çıkarıldığının tespiti halinde sürücüye 3.000 Türk lirası idari para cezası verilir ve mirasçılar adına tescil ettirilinceye kadar araç trafikten men edilir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

gibsosyalmedya